

Врз основа на член 36 став 1 точка 15 од Законот за Локална Самоуправа (Сл. весник на РМ бр. 5/02), член 14 став 1 од Законот за еднакви можности на жените и мажите, („Службен весник на Република Македонија „ бр.6/12,30/13,166/14 и 150/15 и „Службен весник на Република Северна Македонија „бр.53/21) и член 14 точка 41 од Статутот на Општина Крива Паланка (“Службен гласник на Општина Крива Паланка број 08/10, 08/2014, 02/2018, 03/2019 и 08/21), Советот на Општина Крива Паланка на седницата одржана на 07.12.2022г. донесе

ПРОГРАМА

За активностите на Општина Крива Паланка во областа на еднаквите можности за 2023 година

Вовед

Програмата за активности од областа на еднаквите можности на жените и мажите во Општина Крива Паланка за 2023 година, има за цел да ја промовира и унапреди родовата еднаквост согласно Законот за еднакви можности на жените и мажите – пречистен текст („Службен весник на РМ“ бр. 201/2015) со кој се забранува и казнува секаков вид дискриминација врз основа на пол во јавниот и приватниот сектор во областа на вработувањето и трудот, образованието, социјалната сигурност, културата, спортот, односно во сите сфери на човековото живеење.

Еднаквоста помеѓу мажите и жените воспоставува основни права за сите и основни вредности за секоја демократија. Со цел да биде остварено, ова право не само што треба да биде легално препознатливо, туку и ефективно да биде применето на сите сфери од животот.

Политиката на родова рамноправност и зајакнувањето на жените, претставува едно од фундаменталните начела на демократијата и општествениот поредок. Родовата рамноправност во Република Македонија, е загарантирана со Уставот од 1991 година и како фундаментално човеково право претставува една од најважните цели и приоритети за државата. Покрај Уставот, родовата рамноправност е предвидена и регулирана и во други законски прописи и меѓународни договори кои претставуваат составен дел од нашиот правен поредок.

Законот за еднакви можности на жените и мажите има за цел да ги уреди основните и посебните мерки за воспоставување на еднакви можности на жените и мажите, како и надлежностите, задачите и обврските на одговорните субјекти за нивно обезбедување.

Локалната власт може преку своите надлежности и преку координација со многубројните локални фактори, да превзема конкретни акции во корист на половата еднаквост, намалување на нееднаквостите и промовирањето на вистинско еднакво општество.

Комисијата за еднакви можности - , како постојано работно тело при Советот на Општина Крива Паланка е утврдена со Статутот на Општина Крива Паланка од 31.10. 2006г. мандатот на КЕМ како и на другите постојани работни тела – комисији при Советот на Општината е четири години.

И покрај бројните примери на јавна препознатливост и постигнат напредок, еднаквоста помеѓу половите сèуште не е реалност во секојдневиот

живот. Во пракса мажите и жените не ги уживаат истите права. Сèуште постојат социјални, политички, економски и културни нееднаквости.

Ваквите нееднаквости се резултат на социјалниот менталитет наметнат поради бројни стереотипи присутни во рамките на семејството, образованието, културата, медиумите, работната средина, организацијата на општеството итн. Има толку многу области во кои може да се делува со наметнување на нов пристап и правење на структурни промени.

Доколку сакаме да изградиме заедница што се базира на еднаквост, многу е битно локалната власт целосно да ја земе во предвид половата димензија и да ја вметне во своите правила на управување, организација и практично работење. Во денешницата и во иднината, вистинската еднаквост помеѓу мажите и жените е исто така клучот за нашиот економски и социјален успех - не само на локално туку и национално ниво.

Основна цел на овој програмски документ е да се обезбеди континуиран развој во реализацијата на родовата рамноправност во општината .

Општина Крива Паланка **програмата** ќе ја реализира во рамките на своите можности и расположливите средства во Буџетот на Општината за 2023 година за конкретни намени, во соработка со различни здруженија на граѓани, институции и организации, кои работат на полето на родовата еднаквост.

Програмата ќе се спроведува во текот на 2023 година.

Согласно **Акцискиот план за родова рамноправност на Општина Крива Паланка 2021 – 2023** на кои ќе ги насочиме активностите и интензивираме работата во 2023 година за унапредување на состојбата со родовата рамноправност е областа:

➤ **РОДОВО ОДГОВОРНО ПЛАНИРАЊЕ И БУЏЕТИРАЊЕ**

I ЦЕЛИ

Основни цели на Програмата за активностите на Општина Крива Паланка за еднакви можности на жените и мажите за 2023 година се:

1. Интегрирање на родовата перспектива во стратешко планирање и оперативно програмирање на локалните политики и буџетската алокација на средства.
2. Јакнење на локалните капацитети (Комисијата за еднакви можности, општинската администрација, НВО и други засегнати страни) со цел постигање на повисоко ниво на родова рамноправност во локалната заедница;
3. Редовна публикација на активности и материјали за родова рамноправност;

II АКТИВНОСТИ 2023

Во контекст на дефинираните цели, активностите најмногу се насочени кон:

- Родово сензибилизирано планирање и буџетирање на локално ниво;
- Јакнење на локалните капацитети (КЕМ, локална администрација, НВО) со цел подигање на повисоко ниво на родова рамноправност во заедницата;

Во текот на 2023 година во Општина Крива Паланка се планира да се реализираат следните активности од доменот на еднаквите можности.

Буџетска програма: РОДОВА ЕДНАКВОСТ Ц1					
1	ЦЕЛ: Интегрирање на родовата перспектива во стратешко планирање и оперативно програмирање на локалните политики и буџетската алокација на средства				
Задача	Активности	Временски период	Резултати / индикатори	Носител на активноста	Буџет мкд
1.1 Родова сензибилираност на локалните политики и плански и развојни документи на општината	1.1.1 Подготовка на профил на Општината базиран на родово разделени информации – податоци; 1.1.2 Анализа од родов аспект на постојните плански и развојни документи во општината; 1.1.3 КЕМ – зголема аналитичка активност на комисијата за еднакви можности и нејзината улога и моќ во одлучувачките процеси во локалната заедница во делот на , одобрувањето и усвојување на родово сензибилизирани локални политики и плански и развојни документи;	Континуирано 2023	Усвојување на родово одговорни политики и родово сензибилизирани стратешки и развојни документи на општината	- Координаторката за еднакви можности на женит и мажите - Интерсекторска работна група за родово одговорно, стратешко планирање и буџетирање - Градоначалник - Општинска администрација - Комисијата за еднакви можности	Нема буџетски импликации

<p>1.2 Родово одговорно буџетирање на локално ниво преку родово сензитивно планирање на расходите во оперативните годишни буџетски програми на општината за 2024 година. Џ1 426210</p>	<p>1.2.1 Вклучување на родовиот концепт во процесот на креирање на буџетот, локалните политики, оперативни буџетски програми и проекти во општината. 1.2.2 Реализација на родово одговорен буџетски форум. (Интерсекторската работна група за стратешко планирање и буџетирање и Комисијата за еднакви можности на жените и мажите (КЕМ) при Советот на Општина Крива Паланка ќе ги разгледува развојните планови и други акти и предлог-одлуките пред да бидат усвоени од Советот на Општината и за истите ќе доставува мислење и препораки, а воедно ќе учествува и во креирањето на стратешките документи за Општината согласно Законот.)</p>	<p>Ноември 2023</p>	<p>- Поправична алокација на финасиските средства во општината водејќи поеднакво сметка за потребите и на жените и на мажите, и на децата и на пензионерите, и на младите и старите. - Транспарентно, отчетно, законито, и инклузивно, креирање на локалните политики и буџетски програми заедно со граѓаните. - Подигнато на повисоко ниво родовото одговорно планирање и распределување на средствата, што ќе продуцира поголема транспарентност и одговорност на локалниот/ општинскиот буџет од аспект на родовата рамноправност</p>	<p>- Интерсекторска работна група за родово одговорно, стратешко планирање и буџетирање - Координаторката за еднакви можности на женит и мажите -Комисијата за еднакви можности -Градоначалник -Општинска администрација</p>	<p>120 000,00</p>
<p>Вкупно</p>					<p>120 000,00</p>
<p>2</p>	<p>ЦЕЛ: Јакнење на капацитетите на Комисијата за еднакви можности и општинската администрација со цел постигање на повисоко ниво на родова рамноправност во локалната заедница</p>				
<p>Задача</p>	<p>Активности</p>	<p>Временски период</p>	<p>Резултати</p>	<p>Носител на активноста</p>	<p>Буџет мкд</p>
<p>2. Едукација за промовирање и унапредување на еднаквите можности на жените и мажите Џ1 425990</p>	<p>2.1 Учество на семинари, работилници, панел дискусии и округли маси поврзани со правото на еднаквите можности за сите.</p>	<p>Континуирано 2023</p>	<p>Зајакнати и оспособени капацитетите и знаењата на локалната власт и локалната заедница, што ќе резултира со повисоко ниво на родова рамноправност во заедницата.</p>	<p>Комисијата за еднакви можности -Градоначалник</p>	<p>35000,00</p>
<p>Вкупно</p>					<p>35000,00</p>

3	ЦЕЛ: Редовна публикација на активности и материјали за родова рамноправност				
Задача	Активности	Временски период	Резултати	Носител на активност	Буџет мкд
Дисеминација на информации и материјали за еднакви можности Џ11425920	3.1 Публицирање на информации преку дистрибуција на печатени материјали во општинскиот центар за услуги, веб страната на општината и други форми на дисеминација на информации	Континуирано 2023	Обезбеден пристап до информации за родова статистика и родов аеднаквост во локалната заедница	-Интерсекторска работна група за родово одговорно, стратешко планирање и буџетирање -Комисијата за еднакви можности -Градоначалник - Комисијата за еднакви можности	15000,00
Вкупно					15000,00
СЕ ВКУПНО					170 000,00

За реализација на целите на Програмата, Општина Крива Паланка ќе ги превземе сите потребни активности и ќе ги стави на располагање техничките и човечките ресурси. Ќе соработува со сите чинители (организации, институции и поединци) и засегнати страни за унапредување на родовата рамноправност на локално ниво, вклучително граѓанските организации кои и ќе бидат еден од главните партнери во реализацијата на активностите.

III МЕТОДИ НА РАБОТА

Основни методи кои ќе бидат користени во реализација на активностите се:

- **Работни средби** –Органиzirани за координација помеѓу КЕМ, Интерсекторската работна група за стратешко планирање и буџетирање, Градоначалникот (општинската администрација) и другите партнери во реализација на активностите (експерти од одредени области, НВО-и, целни групи на граѓани и др.) кои ќе учествуваат во имплементацијата на активностите;
- **Дискусионо обучувачки методи** – ќе бидат користени во рамките на спроведување на обуките, предавањата, советувањата и сл. согласно активностите. Во формата на обуките, предавањата, советувањата и сл. ќе се користат современи образовни технологии, аудио визуелни и мултимедијални образовни продукти во зависност од новонастанатата ковид ситуација и функционирање во услови на епидемија.
- **Истражувачко аналитички методи**- ќе се користат при и анализа на постигање на целите. Приоритетно ќе се применуваат методите на анализа, собирање, анализирање и систематизирање на информацијата (интервјуа и анкети со целните групи);
- **Информативно промотивни** – овој тип на метод ќе се користи при дистрибуцијата и презентирањето на рекламните и пропагандните материјали, организацијата на обуките, предавањата, советувањата и други потреби согласно содржината на активностите;
- **Правни** – ќе се користат при планирањето на програмско оперативните активности согласно законските надлежности на општината.
- **Финансиско сметководствени методи** – ќе се користат во процесот на подготовка на буџетите за секоја активност поединечно, периодичните и финалните финансиски извештаи за реализација на активностите;

IV ФИНАНСИРАЊЕ

Финансирањето на активностите ќе се реализира со средства од Буџетот на Општина Крива Паланка.

V. МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА

Комисијата за еднакви можности на жените и мажите при Советот на Општина Крива Паланка и Интерсекторската работна група за стратешко планирање и буџетирање ќе го следат текот и динамиката на спроведување на Програмата и ќе даваат свои оценки како и предлози за неопходни промени се со цел постигнување на утврдените цели.

До Советот на Општината, Градоначалникот и Секторот за еднакви можности при Министерството за труд и социјална политика од страна на координаторот за еднакви можности на жените и мажите ќе биде доставен годишен извештај за имплементација на активностите и реализацијата на целите, со тоа во делот на евалуацијата се вклучува и Секторот за еднакви можности при Министерството за труд и социјална политика.

Програмата стапува на сила со денот на донесувањето, истата ќе се објави во Службен гласник на Општина Крива Паланка, а ќе се применува од 01.01.2023 година

Координатор за еднакви можности
на жените и мажите
Лидија Митовска

Бр. 09 – 4556/29
07.12. 2022 год.
Крива Паланка

Совет на Општина Крива Паланка
Претседател
Изабела Павловска

